

Patientsäkerhetsberättelse för vårdgivare för elevhälsans medicinska insats. År 2018

Innehållsansvarig Christina Leach Bitr enhetschef/Verksamhetschef

Detta dokumentet beskriver hur det ska tillämpas i Nacka kommun och revideras årligen av verksamhetschef för EMI.

Patientsäkerhetsberättelse Elevhälsans medicinska insats [EMI]¹ 2018

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet organisatoriska del	3
Övergripande mål	4
Strategier för att uppnå måler år 2018.....	4
Uppföljning/utvärdering av målen.	5
Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits.	5
Processer förnyas.....	5
Kvalitetsdokument.	5
Avvikelsehantering.....	5
Egenkontroll.....	6
IT system.	6
Samverkan och samarbete med interna och externa enheter	6
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	7
Resultat för att öka patientsäkerheten 2017	8

¹ Ändrad benämning till Elevhälsans medicinska insatser under 2013

Sammanfattning

Patientsäkerhetsberättelsen för år 2018 beskriver hur ökad patientsäkerhet har genomförts och vilka åtgärder som skett inom patientsäkerhetsarbetet.

Uppdatering av rutiner och processer som ingår i EMI:s åtaganden sker kontinuerligt. Regelverket från Skolverket, Folkhälsomyndigheten och Inspektion för vård och omsorg [IVO] /Socialstyrelsen samt "Vägledning för Elevhälsan" 2014, som har uppdaterats 2016-11-04 ligger till grund för hur processerna ska utvecklas. Detta kvalitetssäkrar verksamheten.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är nu helt färdigställt och bifogas denna patientsäkerhetsberättelse som bilaga 1. Kvalitetsrapporter från varje skolsköterska i Nacka kommuns Barn och Elevhälsan har inkommit till verksamhetschef EMI/biträdande enhetschef. Utifrån dessa kvalitetsrapporter har verksamhetschef/biträdande enhetschef Barn och Elevhälsan skrivit en gemensam kvalitetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats. Där utgår de fakta från hur varje enskild personal inom EMI upplevt sitt arbetsår i form av utveckling, genomförande, analys och uppföljning samt en sammanställning och analys av verksamhetschef/biträdande enhetschef Barn och Elevhälsan.

Enhetschef för Barn och Elevhälsan har skrivit den övergripande kvalitetsanalysen för år 2018 gällande alla grenar inom Barn och Elevhälsan. Den presenterades i sep 2018 på chefsmöte inom Valfärd skola.

Personalen inom elevhälsans medicinska insats har bidragit till ökad patientsäkerhet genom att rapportera risker, tillbud och negativa händelser genom avvikelshantering inom enheten. Rutiner finns för detta inom verksamheten. De vårdskador som identifierats hanteras enligt rutiner som finns inom EMI. Verksamhetschef/biträdande enhetschef hanterar dessa rapporter och vid behov även skolöverläkaren inom elevhälsans medicinska insats.

Egenkontroll har skett på samtliga skolor under läsåret 2017-2018 samt läsåret 2018-2019 och kommer ske systematiskt genom årligt återkommande utvärdering av skolsköterskans arbete och mottagning.

Ansvar för patientsäkerhetsarbetets organisatoriska del:

Kommunstyrelsen [KS] är vårdgivare har utsett verksamhetschef för EMI. EMI verksamhetschef/biträdande enhetschef har fr.o.m. 2017-08-10 haft detta uppdrag. Vårdgivaren är ansvarig för patientsäkerhetsarbetet och verksamhetschef/biträdande enhetschef har av vårdgivaren uppdraget att arbeta med patientsäkerhetsarbetet. Verksamhetschef för EMI har uppdragit till skolöverläkare att vara ansvarig för

- vård
- diagnos
- behandling

Verksamhetschefen/biträdande enhetschef för Barn och Elevhälsan som är arbetsgivare för skolsköterskorna samarbetar med ledning för Barn och Elevhälsans enhetschef, som är arbetsgivare för skolläkare, psykologer, kuratorer, logopedier och specialpedagoger att leda och driva verksamheten så att alla medarbetare engageras och har rätt kompetens och befogenheter för att bedriva säker bra kvalitet och god och säker vård.

Verksamhetschef /biträdande enhetschef ansvarar för att:

- att medarbetarna delges information
- att resultatet analyseras och,
- att åtgärder vidtas för att EMI ska nå målen

Övergripande mål

Barn och elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer och förutsättningar som främjar barnens och elevernas lärande, utveckling och hälsa. Barn och elevhälsan ska stödja barnens och elevernas utveckling mot utbildningens mål och Barn och elevhälsan har därför ett särskilt ansvar att undanröja hinder för varje barns och elevs utveckling och lärande.

Barn och elevhälsan i Nacka kommunala skolor ska genom EMI:

- erbjuda eleverna tillgång till elevhälsans medicinska insats samtliga yrkesgrupper enligt skollagen, skolläkare och skolsköterskor
- präglas av ett elevperspektiv
- främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande genom vaccinering, screening, konsultation, handledning och utredning men framförallt genom hälsobesök
- stödja elevernas utveckling mot målen för utbildningen
- samverka internt med skolans ledning, pedagoger och övrig personal genom att utveckla goda lärandemiljöer socialt, fysiskt och psykiskt
- utveckla samverkan internt ex. med socialtjänsten samt externt med ex. landstinget

Vårt mål är att EMI i Nacka kommun ska ha en god och likvärdig nivå gällande tillgänglighet och patientsäkerhet. Allas rätt till likvärdig tillgång till EMIs yrkesgrupper och att verksamheten håller en kvalitetssäker och hög kvalitet är målet.

Strategier för att uppnå målen 2018

All personal inom EMI ska ha tillgång till uppdaterade processer inom verksamhetsområdet.

- Uppdatering av EMI processer genom att uppdatera rutiner och flödesscheman
- Igångsättande av digitala lösningar som underlättar verksamheten i form av digitala hälsoenkäter
- Erbjuder all personal att delta på våra lokala professionsmöten och handledningsgrupper samt att ingå i spetskompetensgrupper
- Erbjuder fortbildning och bjuda in föreläsare till professionsmöten för att öka kunskapen inom olika områden
- Förnya rutiner kring journalhantering och dokumentation i digitala journalsystemet PMO
- Uppdatera rutiner kring läkemedelsförsörjning
- Utbildning inom området vaccination enligt det svenska barnvaccinationsprogrammet
- Samarbeta med interna och externa verksamheter för att utveckla ett vidare samarbete som gynnar eleverna
- Nätverksgrupper internt och externt på olika nivåer inom EMI, dels för att få ett informationsutbyte men också för att ta del av omvärldsbevakning. Det sker på verksamhetschefsnivå, skolläkarnivå och skolsköterskenivå

Uppföljning/utvärdering av målen.

Vårt mål är att EMI i Nacka kommun ska ha en god och likvärdig nivå gällande tillgänglighet och patientsäkerhet. Principen om allas rätt till likvärdig vård av hög kvalitet är målet.

En likvärdig vård av hög kvalitet kan bl.a. utföras genom att arbetsbelastning mäts så att skolsköterskans tillgänglighet motsvarar elevernas efterfrågan. EMI uppfyller tillgång till skolsköterska och skolläkare det skiljer sig i antal elever per skolsköterska inom vår verksamhet.

Vårdskador mäts kontinuerligt via rapporter och avvikelshantering.

Verksamhetschefen/biträdande enhetschef hanterar dessa. Hanteringen sker alltid i samråd med samtliga berörda från involverad personal, elev och vårdnadshavare och i enlighet med gällande lagar och föreskrifter inom. Hälso- och sjukvårdslagen, Socialstyrelsens /IVO. Anmälan enligt Lex Maria gör verksamhetschefen i samråd med skolöverläkaren inom EMI. Bedömning, åtgärd uppföljning analys och utvärdering sker alltid med alla berörda. Information till enhetschef för Barn och Elevhälsan sker vid behov av verksamhetschef/biträdande enhetschef.

Rapporter avidentifieras och material gås igenom löpande med all personal inom EMI, ett så kallat kollegialt lärande. Detta för att höja kunskapen vilket leder till minskade vårdskador.

Uppdaterade processer och rutiner sker systematiskt och delges all personal vilket bidrar till en ökad kunskap som i sin tur leder till mindre risk för vårdskador.

Samarbete med interna och externa verksamheter och deltagande i olika nätverk har skett, där utvecklas samarbete som har gynnat eleverna.

Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits

Processer förnyas ständigt

Kriterier och gränsvärden för olika processer uppdateras och utarbetas genom att rutiner förnyas vilket leder till att patientsäkerheten ökas. Att ge samtlig personal inom EMI kontinuerlig information kring rutiner och processer bidrar till att kvalitetssäkra verksamheten. Informations genomgång till all EMI personal sker kontinuerligt vid professionsmöten en gång/månad.

Kvalitetsdokument

Ledningssystem och Kvalitetsdokument specifikt för Nacka kommuns EMI är färdigt och presenteras som bilaga 1 och 2. En mall har framställts genom ett samarbete med ett nätverk där andra verksamhetschefer i fyra andra kommuner inom stor Stockholms län ingår.

Avvikelsehantering;

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningskyldighet enligt Lex Maria, SOSFS 2005:28. IVO behandlar dessa ärenden from 1 juni 2013, tidigare var det Socialstyrelsen.

Verksamhetschef/biträdande enhetschef tar emot avvikelser, synpunkter och klagomål. Årets sammanställning visar tydligt att flertalet avvikelser beskriver händelser om vaccinationer och dokumentation som andra verksamheter tidigare har dokumenterat bristfälligt. EMI har prioriterat dessa processer och lagt fokus på att informera, utvärdera och följa upp dessa

processer. Ex har verksamhetschefen/bitr enhetschef kontaktat andra verksamheter och skapat en dialog kring detta. Vilket har lett till åtgärdande processer har skett. Samt att genomgång av vaccinationsprocessen skett kontinuerligt och journalsystem PMO har en stående punkt på EMI professionsmöten med praktisk genomgång. Professionsmöten sker 1 gång/månad. Ingen anmälan enligt Lex Maria har skrivits under år 2018.

Ett förslag från verksamheten år 2017 var att få förutsättningar att utöka med en vaccinations skolsköterska som ska ha spetskompetens inom området vaccination enligt barnvaccinationsprogrammet, detta för att ytterligare kvalitetssäkra denna process. Detta genomförande kunde väsentligen underlättas genom att EMI kunde få tillgång till HPV ersättningen. HPV ersättning från staten sker årligen för att förstärka EMI vaccinationer, ersättningen delas ut till samtliga kommuner i landet. Detta har inte kunnat genomföras 2018 på grund av att man inom Nacka kommun inte kunnat spåra HPV-ersättningen och fördela den till EMI. Därav har vi inte kunnat utöka verksamheten med en vaccinationssköterska utan fått tillämpa kollegial hjälp vid vaccinationer i den utsträckning som är möjlig.

Egenkontroll

Egenkontroller utförs varje läsår av verksamhetschef / biträdande enhetschef tillsammans med skolsköterska på dennes mottagning. Formulär ifylles och utvärderas. Årets sammanställning visar på ett förbättringsarbete kring utformning av skolsköterskemottagningar, hantering av vaccinationer och kopiering/skanning av journaler. Vilket föranlett ett nytt dokument kring råd och riktlinjer hur skolsköterskemottagningar ska utformas och utrustas. Det har lett till inköp av nya kylskåp på vissa skolsköterskemottagningar samt ökad kunskap och likvärdighet hur EMI:s personal hanterar vaccinationsprocessen.

IT system

G Suites for Education har fortsatt under år 2018 och används kontinuerligt, vilket underlättar genom att information därigenom finns samlad från ex professionsmöten och APT där beslut kring verksamheten också beskrivs.

Samverkan kring journalsystem PMO har skett och sker med IT Välfärd skola och Compu Group Medical (CGM) för att hålla en hög säkerhet i systemet och vid överföring av information. Dataskyddsförordningen The General Data Protection Regulation (GDP) är till för att skydda enskildas grundläggande rättigheter och det har påverkat verksamheten mycket kring att säkerställa dokumentation i och av journalsystemet.

Genom Drafit och KLASSA säkrar vi upp beskrivning av digitala journalsystemet så att vi kan utesluta att brister uppkommer.

Säkra meddelanden är ett säkert system för skolpersonal att kommunicera kring elev på ett säkert sätt. Vilket skolsköterskorna till stor del använder i sin kommunikation med personal på skolan.

Infomentor lärplattform på skolorna där information kan ske snabbt och enkelt till alla med inloggning på skolan.

Alla dessa system och förändringar har föranletts av utbildning inom EMI.

Samverkan och samarbete med interna och externa enheter

Interna möten sker kontinuerligt där alla professioner ingår i elevhälsan, även chefmöten med rektorer och biträdande rektorer sker kontinuerligt vilket leder till ökad samverkan. Olika aktörer ex. Barnhälsovården, Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen, Barn i behov av

särskilt stöd, socialtjänsten, utredningsteam, andra kommuners EMI i nätverksgrupper, m.fl. sker kontinuerligt, det underlättar samarbetet.

Övergripande mål och strategier för kommande år:

- Kvalitetsdokument och ledningssystem kommer kontinuerligt att uppdateras.
- Systematiskt kvalitetsarbete kring alla processer inom verksamheten fortlöper genom att skapa spetskompetens där all personal inom EMI ingår för att skapa kvalitetssäkra processer. Vi utgår från "Vägledningsdokument för Elevhälsan 2014" från Skolverket och Socialstyrelsen. Detta har skapat kvalitetssäkring kring olika områden som ingår i verksamheten. Vi fortsätter att utveckla detta med nya områden och fördjupningar inom redan färdigställda områden. Vår digitala metodbok som hanterar våra processer uppdateras efter hand dessa områden uppdaterats.
- Samverkan och samarbete med interna och externa enheter planeras att utökas för att säkerställa överföring av information när elever byter skola.
- Tekniska stödsystem utvecklas för att höja säkerheten. Journaldatasystem ska utvecklas så att alla funktioner kan säkerhetsställa kvalitetsäkerhet gentemot ny lagstiftning kring General Data Protection Regulation [GDPR]. Var god se rubrik IT system
- Att utveckla riskanalyser för att upptäcka och förebygga vårdskador och risker för vårdskador, vi ser oss om på marknaden och planerar för användandet av digitala verktyg
- Uppföljning av egenkontrollen, där skolsköterskemottagningarna ses över. Ex. kvalitetssäkra förvaring av vaccin med godkända läsbara kylskåp med temperaturmätare och larmfunktion men även utformning och utrustning av mottagningarna.
- För att nå målen om jämlik hälsa bör det finnas ett lokalt nyckeltal d.v.s. ett rimligt antal elever per heltid skolsköterska och skolläkare. Detta följt upp för att utvärdera tillgängligheten till skolsköterskan/skolläkaren. Det kan leda till små omorganisationer av skolsköterskornas placeringar på skolorna.
- Erbjudande om utbildning för skolläkare och skolsköterskor. Yrkesföreningarna har årliga utbildningsdagar som ett visst antal erbjudits att delta i.
- Samverkan med elever och vårdnadshavare b.la. via hälsoenkäter och hälsoformulär som erbjuds alla elever enligt vårt basprogram i olika årskurser, detta sker årligen. Vi har individuell kontakt med elev/vårdnadshavare och samverkar kring för att främja miljön så att eleven ska få förutsättningar att nå sina kunskapsmål. Genom hälsosamtalen mellan skolsköterskan och eleven kan en unik möjlighet skapas så att möjligheter för elevens livsstilsval kan förbättras.
- Elevers delaktighet i form av påverkan gällande hälsosamtalen hos skolsköterskan har inte implementeras under läsåret 2017-18 pga avvaktande av implementering GDPR. Vi har fortlöpande kontakt med IT och säkerhets avd samt juridikenheten inom Nacka kommun för att säkerställa denna process innan den tas i bruk.
- Vårdnadshavares delaktighet i form av påverkan gällande hälsosamtalen hos skolläkaren skolsköterskan har inte implementeras under läsåret 2017-18 pga avvaktande av implementering GDPR. Vi har fortlöpande kontakt med IT och säkerhets avd samt juridikenheten inom Nacka kommun för att säkerställa denna process innan den tas i bruk.

Resultat

Kvalitetsdokument och processer förnyas ständigt rörande ålagda åtaganden inom EMI vilket kvalitetssäkrat verksamheten.

Att utökad samverkan och samarbete med interna och externa enheter sker kontinuerligt vilket har höjt patientsäkerheten vid överföring av elevinformation mellan fler enheter.

I det digitala journalsystemet har utbildning skett av all personal, detta höjer säkerheten kring journalföring och dokumentation. Dokumentation information av systemadministratör har skett varje professionsmöte till EMI personal vilket lett till ett mer samlat dokumentations flöde.

Vaccinationsutbildning har genomförts av skolöverläkaren och via extern utbildning till samtlig personal inom EMI, det har höjt kunskapen kring processen vaccination.

Egenkontroll sker årligen på samtliga skolor och genom den utvärdering av verksamheten och det höjer i sin tur kvalitén inom EMI.

Ökad kännedom kring avvikelserapport samt synpunkter och klagomål har via information och kollegialt lärande ökat kunskapen. Genom förebyggande insatser har potentiella risker identifierats. Genom att enheten uppmanar personalen att utföra riskanalyser och att avvikelshantering leder det till ökad patientsäkerhet. Vi har som mål att öka våra riskanalyser och minska våra avvikelser för att på ett tidigt stadium kunna motverka riskerna innan de blir avvikelser. Vilket vi ser som ett ständigt förbättringsarbete. Och med hjälp av ett digitalt riskanalys verktyg hoppas vi kunna underlätta för våra yrkesgrupper att inkomma med detta på ett mer lättillgängligt sätt.

Uppdaterad information kring EMI:s åtagande gällande kriterier och gränsvärden för olika arbetsuppgifter och dess resultat är av största vikt för att patientsäkerheten kan säkras.

Christina Leach Verksamhetschef EMI / biträdande enhetschef Barn och Elevhälsan Nacka kommun grund och gymnaieskolor. Välfärd skola.